

12. 10. 2000

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zajištění neplatného závazku směnkou

Podle § 5a odst. 4 zákona č. [248/1992](#) Sb., nesmějí investiční společnosti, nestanoví-li zákon jinak, poskytovat z obhospodařovaného majetku půjčky, úvěry nebo dary ani jej používat k zajištění vlastních závazků nebo závazků třetích osob

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ivany Štenglové a soudců JUDr. Zdeňka Dese, JUDr. Františka Faldyny, CSc., JUDr. Kateřiny Hornochové a JUDr. Ing. Jana Huška, v právní věci žalobkyně Č. s., a.s., zast. advokátem, proti žalované I., a.s., zast. advokátem, o zaplacení 1,162.522,45,- Kč s přísl., ze směnky a odměny 3.875,- Kč, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 29. listopadu 1999, č.j. 9 Cmo 476/99-38, ve znění usnesení ze dne 16. února 1999, č.j. 9 Cmo 476/99-47, takto:

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 29. listopadu 1999, č.j. 9 Cmo 476/99-38, ve znění usnesení ze dne 16. února 1999, č.j. 9 Cmo 476/99-47, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.
O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem změnil odvolací soud rozsudek Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 17.3.1999, č.j. 50 Cm 53/99-20, tak, že zrušil směnečný platební rozkaz tohoto soudu ze dne 18.12.1998, č.j. Sm 776/98-10.

V odůvodnění svého rozsudku odvolací soud především uvedl, že s ohledem na zásadu koncentrace směnečného řízení vyjádřenou v ustanovení § 175 odst. 4 o. s. ř. se již nemohl zabývat námitkou žalované uvedenou v odvolání, že podle zákona nemůže zajišťovat závazky třetích osob.

V námitkách proti směnečnému platebnímu rozkazu žalovaná mj. uvedla, že prostředky získané v kupónové privatizaci nesměla dle zákona použít k zajištění vlastních závazkových povinností, což lze vztáhnout i na akceptaci směnečného závazku. K této námitce zaujal odvolací soud odlišné stanovisko, než soud prvního stupně.

Podle § 5a odst. 4 zákona č. [248/1992](#) Sb., nesmějí investiční společnosti, nestanoví-li zákon jinak, poskytovat z obhospodařovaného majetku půjčky, úvěry nebo dary ani jej používat k zajištění vlastních závazků nebo závazků třetích osob. Obhospodařovaný majetek nesmí investiční společnost používat k úhradě závazků, které s činností spojenou s obhospodařováním tohoto majetku nesouvisejí.

Podle § 39 obč. zák. je právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přiči dobrým mravům, neplatný.

Když žalovaná namítla, že nesměla ze zákona zajišťovat vlastní závazky, jedná se o námitku neplatnosti směnky pro rozpor se zákonem podle § 39 obč. zák. S ohledem na zákaz používání majetku investičního fondu pro zajištění vlastních závazků, stanovený v § 5a odst. 4 zákona č. [248/1992](#) Sb., dospěl odvolací soud k závěru, že žalovaná nemohla předmětnou směnkou zajišťovat své závazky vyplývající ze smlouvy ze dne 22.10.1993 o zajištění úvěru. Proto zhodnotil směnku, ze které se žalobkyně domáhá zaplacení, jako neplatnou. S ohledem na tento závěr se již nezabýval zbývajícími námitkami.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně, zastoupená advokátem, v otevřené lhůtě dovolání.

V dovolání namítá, že odvolací soud založil své rozhodnutí na zákazu zajišťování vlastních závazků obsaženém v ustanovení § 5a odst. 4 zákona č. [248/1992](#) Sb. Toto ustanovení však bylo do citovaného zákona doplněno až zákonem č. [151/1996](#) Sb., ze dne 26. 4. 1996, který nabyl účinnosti dne 1.7.1996. Žalovaná však akceptovala směnku, jejíhož proplacení se žalobkyně domáhá, dne

22.10.1993 v souladu se zákonem č. [248/1992](#) Sb., ve znění platném v době akceptace. Žalovaná ve vyjádření k dovolání uvedla, že námitka, o kterou žalobkyně opírá své dovolání, je ryze účelová - aniž tento svůj závěr jakkoli odůvodnila. Dále vytkla dovolatelce pochybení ve formulaci návrhu výroku a v tom, že napadla dovoláním výrok II. rozsudku, který dosud nenabyl právní moci. Požaduje náhradu nákladů právního zastoupení v rozsahu dvou hlavních úkonů - porada s mandantem v rozsahu dvou hodin a vyjádření k dovolání v hodnotě 8.175,- Kč za jeden hlavní úkon a 75,- Kč paušální náhrady nákladů.

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. a) o.s.ř. Jak vyplývá z dovolání, namítá žalobkyně nesprávné právní posouzení ve smyslu ustanovení § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř.

Dovolání je důvodné. Odvolací soud založil své rozhodnutí na ustanovení § 5a odst. 4, zákona č. [248/1992](#) Sb., aniž zkoumal, kdy žalovaná akceptovala směnku, a aniž se tedy zabýval tím, zda citované ustanovení bylo součástí zákona č. [248/1992](#) Sb. v době akceptace směnky, popřípadě zda je lze na tuto směnku vztáhnout z jiného důvodu. Zatížil tedy řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3 o. s. ř.). Proto dovolacímu soudu nezbylo než rozhodnutí odvolacího soudu podle ustanovení § 243b odst. 1 a 2 o. s. ř. zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Pro úplnost je ještě třeba uvést, že žalovaná není investiční společností, ale investičním fondem.

V dalším řízení se odvolací soud bude muset vypořádat nejen s tím, zda některé ustanovení zákona č. [248/1992](#) Sb. účinného v době vystavení a akceptace směnky bránilo platnému vystavení či akceptu směnky, ale, pokud dospěje k závěru, že tomu tak není, i dalšími námitkami žalované.

V novém rozhodnutí soud znovu rozhodne i o nákladech řízení, včetně řízení dovolacího (§ 243d odst. 1, věta třetí, o. s. ř.).

Proti tomuto rozhodnutí není opravný prostředek přípustný.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Vyčlenění rodinných nemovitostí \(i v podobě podílu v bytovém družstvu\) do svěřenského fondu](#)
- [Sport versus EU - aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)
- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)